

Nr 30.

Utlåtande i anledning av väckt motion om främjande av en sanering av hingstbeståndet bland kallblodiga hästraser.
(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 223, av herrar *Staxäng* och *Carlsson* i Bakeröd har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning rörande möjligheterna av att genom statsbidrag främja en önskvärd sanering av hingstbeståndet bland våra kallblodiga hästraser».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat utlåtande över motionen från lantbruksstyrelsen.

Lantbruksstyrelsen har i sitt utlåtande anfört följande.

Den nedskärning av arbetshästbeståndet, som måst företagas till följd av jordbrukets ökade mekanisering, har medfört bland annat stora utbud på marknaden och vikande priser i jämförelse med dem, som voro gällande omkring år 1945. Det minskade intresset för kallblodig hästavel avspeglar sig i högst väsentligt minskat antal betäckta ston. Även om antalet beskällare nedgått i proportion till hästbeståndet, finnes alltjämt tillräckligt med hingstar, men deras betäckningssiffror äro under nuvarande lågkonjunktur för denna gren av hästaveln genomgående låga. Detta förhållande har i sin tur menligt inverkat på försäljningsmöjligheterna, särskilt vad gäller äldre hingstar. För föreningar med uppgift att ombesörja hingsthållningen i en ort verkar detta hämmande på föreningarnas utveckling. Eftersom fordringarna på hingstarnas kvalitet undan för undan skärpts, äro flera av de äldre hingstarna knappast ägnade att föra aveln framåt även om de icke skada densamma. En sanering av hingstbeståndet skulle därför ur flera synpunkter vara till nytta men lär icke kunna genomföras utan ganska betydande ekonomiska insatser från det allmännas sida.

Lantbruksstyrelsen torde icke ha anledning att i frågans nuvarande läge taga ställning till den ekonomiska sidan av det förevarande spörsmålet, utan får i sådant hänseende inskränka sig till att erinra därom, att sedan två budgetår tillbaka i reservationsanslaget till Hästavelns befrämjande inkluderas årligen ett till åtgärder för främjande av nordsvensk hingsthållning avsett belopp å 50 000 kronor, att fördelas mellan hingstföreningar, som hålla hingstar av nämnda ras. Lantbruksstyrelsen väntar goda resultat av denna understödande verksamhet. Med hänsyn till ardenneravelns betydelse för produktion av draghästar för såväl näringarnas som arméns behov synes det därför med skäl kunna ifrågasättas, huruvida icke jämväl de hingstföreningar, som hålla beskällare av ardenneras, borde understödjas på liknande sätt.

Med beaktande av det nu anförda men med hänsyn till de många andra faktorer, vilka enligt lantbruksstyrelsens mening måste tagas under omprövning i nu förevarande sammanhang, ansluter lantbruksstyrelsen sig till förslaget om en förutsättningslös utredning i den föreliggande motionens syfte.

Utskottet. En tillbakagång inom hästaveln under de senaste åren kan konstateras. Denna tillbakagång har inneburit bland annat, att tillgängliga hingstar icke utnyttjats i lika stor utsträckning som tidigare och sålunda kommit att lämna lägre inkomster för ägarna. Exportförhållandena torde icke ha möjliggjort en önskvärd gallring efter ekonomiskt fördelaktiga riktlinjer. Utsikterna till minskade inkomster av avelshingstar ha gjort det vanskligt att nyanskaffa sådana av hög kvalitet. Det är uppenbart, att här antydda förhållanden kommit att medföra betydande svårigheter för hästaveln. Emellertid finner utskottet, att dessa svårigheter, som ha sin grund i marknadsförhållandena, måste få sin lösning genom utvecklingen själv och icke genom hjälpåtgärder från statens sida. I den mån dylika åtgärder icke grundas på ett behov inom näringen måste de bliva konstlade och därmed i längden gagnlösa. På dessa skäl finner sig utskottet icke kunna tillstyrka den i motionen begärda utredningen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionen II: 223 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 april 1949.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Alfred Andersson, Anderberg, Svedberg, Näslund, Jon Jonsson och Isaksson; samt

från andra kammaren: herrar Andersson i Löbbo, Svensson i Ljungkile, Ericsson i Sörsjön, Andersson i Surahammar, Gustafson i Dädesjö, Larsson i Karlstad, Boman i Stafsund och Åhman.